

SEASHORE LIFE OF NEW ZEALAND

door R. K. Dell

25 x 19 cm, 72 pagina's, 200 kleurentekeningen.

A. H. & A. W. Reed, Wellington, New Zealand.

Een boek over „wat vind ik langs de kust”. Leuk fris uitgevoerd met moderne kleurentekeningen van Eric Heath, welke iedereen die het boek ziet, zeker zullen bekoren. Niet in het minst de jonge verzamelaars, de leerkrachten en ouders van jonge verzamelaars, voor wie dit boek bedoeld is. Verwacht dus geen wetenschappelijk allesomvattend werk. Het boek doet een greep uit het omvangrijke materiaal dat het strand, de poeltjes, de rotsen en de ondiepe kustwateren te bieden hebben, voor wie oog heeft voor schoonheid.

Natuurlijk zal het boek de jonge verzamelaar wel eens in de steek laten, maar tevens zijn speurdrang naar andere lectuur vergroten. Kortom een boek met moderne opzet, dat zijn weg zeker zal vinden. B. E.

NEW ZEALAND SEASHELLS IN COLOUR

door J. R. Penniket

17,5 x 18,5 cm, 112 pagina's, 51 kleurenfoto's.

A. H. & A. W. Reed, Wellington, New Zealand. Geb. Austr. \$ 3,95.

Een fris aandoend boekje dat bedoeld werd voor de beginnende verzamelaar. De schrijver heeft een greep moeten doen uit de omvangrijke Nieuw Zeelandse molluskenwereld, terwijl de fotograaf G. H. J. Moon de kleurrijke soorten met zijn camera heeft benaderd. Over de foto's zouden wij willen opmerken, dat het jammer is dat b.v. bij de pagina's waarop vele Pectinidae voorkomen, steeds dezelfde kant van de schelp wordt afgebeeld.

Het wat speelse, bijna vierkante formaat van het boekje geeft de vrijheid voor een aantrekkelijke typografische paginaverdeling.

De foto's — soms wat te statisch in hun compositie — worden op de tegenoverliggende pagina begeleid door de tekst. De lokale namen krijgen voorrang boven de wetenschappelijke, natuurlijk om de beginner niet af te schrikken. Wel jammer dat de auteursnamen ontbreken. Dit kan misschien in een herdruk goed gemaakt worden. Een andere wens is, dat wij graag met dit boekje in de hand zouden willen zwerven langs de Nieuwzeelandse stranden op zoek naar de fraaie soorten, die ons in dit aardige boekje getoond worden. B. E.

HAWAIIAN SEASHELLS

door Stephen Quirk en Betsy Harrison

22,5 x 15 cm, 32 pagina's, 13 full page kleurenfoto's.

The Robert Broom Company, Honolulu. 1972. \$ 2.00.

Dit boekje wil een kleurrijke handleiding zijn voor hen, die met het schelpenverzamelen gaan beginnen. Op 13 full page kleurenfoto's zijn 137 verschillende soorten afgebeeld. De kwaliteit van de foto's is uitstekend. Elke soort is voorzien van een korte beschrijving en zoals in vele Amerikaanse boekjes wordt ook de populaire naam bij iedere schelp vermeld, naast de afmetingen, de wetenschappelijke naam, zijn voorkomen, zeldzaamheid enz. Het houdt echter tevens een waarschuwing in, dat verzamelaars in Hawaï geen enorme hoeveelheden schelpen moeten verwachten. De soortenrijkdom daarentegen is groot, hoewel vele soorten in

het boekje vermeld worden met zeldzaam. Een fraai boekje, dat helaas — omgerekend in Hollands geld — niet goedkoop genoemd mag worden. B. E.

SHELLING IN FLORIDA AND THE CARIBBEAN

door Gary Magnotte

22,5 x 15 cm, 96 pagina's, vele kleurenfoto's.

Dukane Press Inc., Hollywood, Florida. 1972. \$ 2,95.

Een boekje dat in opzet aan het vorenstaande doet denken. Het wil ook een hulp en aansporing zijn bij het schelpenverzamelen in één van 's werelds rijkste schelpengebieden: Florida. Over het algemeen zijn de foto's redelijk van kleur, enkele uitschieters daargelaten. Na een inleiding met praktische verzameltips, worden vele soorten familiegewijs behandeld. Naast de populaire en wetenschappelijke namen wordt verder vrijwel geen informatie over de schelpen gegeven. Het is een echt kijkboekje, dat voor de beginner zeker als goede leidraad te beschouwen is. De laatste pagina's tonen nog andere strandvondsten dan alleen maar schelpen zoals, stekelhuidigen, zeepaardjes, fossielen, haaiantanden, sponsen en koralen. Zaken die de verzamelaar op zijn pad langs de Floridastranden ook wel tegen zal komen. Een populair boekje, dat zijn weg zal vinden en zeker velen enthousiast voor het schelpenverzamelen zal weten te maken. B. E.

NATIONAL GEOGRAPHIC

Op de bladzijden 33 en 34 hebben wij u een lijst gegeven van de nummers van het bekende National Geographic Magazine, waarin een artikel over een of ander zeebiologisch onderwerp is opgenomen, teneinde u aldus in staat te stellen gemakkelijk na te gaan welke nummers voor u interessant kunnen zijn. Dat overzicht strekte zich uit over de periode van 1919 tot en met 1970. Hierna volgt een vervolg over de jaren 1971 tot en met 1973. Wellicht slaagt u erin een of meer van deze nummers antiquarisch op de kop te tikken.

NUMMER	TITEL	ONDERWERP
1971 januari	Deepstar Explores the Ocean Floor	Caribische zee
februari	The Crab That Shakes Hands	krabben
maart	The Californian Gray Whale Comes Back	grijze walvis
augustus	Science's Window on the Sea	algemeen
oktober	Return of the Sea Otter	zeeotter
december	Shy Monster, the Octopus	Octopus
1972 april	Diving with Sea Snakes	zeeslangen
augustus	Sequoias of the Sea	zeeflora
oktober	Swimming with Patagonia's Right Whales	walvissen
november	The Red Sea's Gardens of Eels	aalachtigen
december	Probing the Deep Reefs' Hidden Realm	Caribische zee
1973 april	The American Lobster, Delectable Cannibal	zeekreeft
juni	Australia's Great Barrier Reef	Gr. Barrièrerif
	Exploring Australia's Coral jungle	Gr. Barrièrerif
augustus	Diving Beneath Arctic Ice	Canadese poolzee
oktober	One Strange Night on Turtle Beach	zeeschildpadden
november	Barnacles — Friendless Squatters of the Sea	rankpotigen

CARD CATALOGUE OF WORLD-WIDE SHELLS

door Sally Diana Kaicher, 5633 B 18th Way South, St. Petersburg, Fla., 33712, U.S.A.

De aanschaf van steeds meer en steeds duurdere schelpenboeken om de schelpen van overal ter wereld te kunnen determineren, heeft de schrijfster en illustratrice Kaicher op het idee gebracht om over te stappen op een kaartsysteem. Iedere schelp zal worden afgebeeld in zwart-wit op een kaart van $7\frac{1}{2} \times 12\frac{1}{2}$ cm, zoals op de foto weergegeven. De afbeeldingen gaan vergezeld van de wetenschappelijke naam, het verspreidingsgebied, de familienaam, de toegepaste vergrotingsfactor en een beknopte kleurbeschrijving.

Het verschijnen van deze kaarten gaat per pakje van 97 stuks. De kaarten van één pakje hebben zoveel mogelijk betrekking op schelpen van één familie. Er is geen bepaalde volgorde. Die hangt af van het te fotograferen materiaal. Het voorlopige programma ziet er als volgt uit:

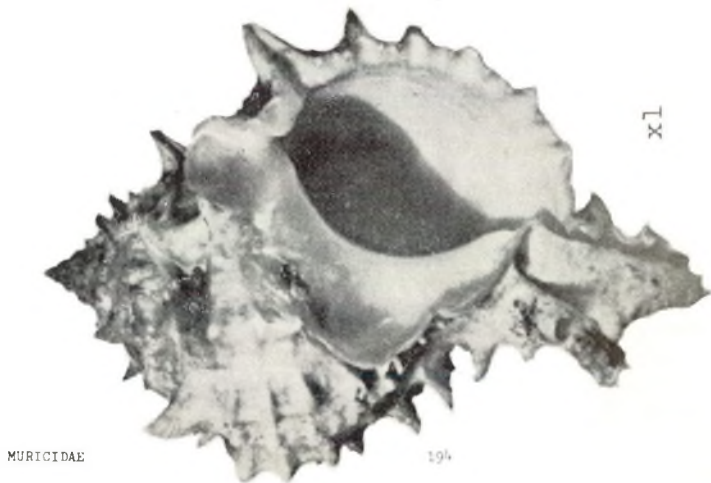
- pakje 1 (verschenen) Marginellidae
- pakje 2 (idem) Muricidae, dl. I
- pakje 3 (idem) Mitridae, dl. I
- pakje 4 (mei 1974) Mitridae, dl. II
- pakje 5 (juni 1974) Muricidae, dl. II
- pakje 6 (aug./sept. 1974) Terebridae
- pakje 7 (okt. 1974) Naticidae
- pakje 8 (dec. 1974) Neritidae
- pakje 9 (febr. 1975) Volutidae
- pakje 10 (april 1975) Nassaridae

enz. enz. voorlopig doorlopende tot en met 18, waarvan de verschijning omstreeks juli/augustus 1976 is gepland.

Eén pakje kost inclusief de verzending \$ 3.25. Bestellingen moeten rechtstreeks aan

Phyllonotus erythrostomus (Swainson)

MEXICO-PERU

Cream with interrupted red-brown bands;
aperture pink; to 100 mm. Intertidal zone
to fairly deep water offshore.

de samenstelster worden opgegeven. Dit geldt ook voor de betaling, waarvoor gebruik kan worden gemaakt van een internationale postwissel. Denkt u erom dat u niet op de postwissel kunt bestellen, omdat de P.T.T. de betalingen overbrengt op een verzamelstaat, zodat uw bestelling naar Amerika nimmer de geadresseerde bereikt. De kaarten worden per zeepost toegezonden.

Voor wat de uitvoering van de kaarten betreft kunt u aan de hand van de foto zelf oordelen. Of dit de methode is om het gestelde doel te bereiken, wagen wij te betwijfelen. 20 pakjes met kaarten geven 1940 soorten tegen een prijs van \$ 61.—. Dat is niet goedkoper. Bovendien hebben verschillende boeken het voordeel van duidelijke kleurplaten en een uitgebreidere beschrijving. En dan moeten we nog hopen, dat het nogal ambitieuze uitgifteprogramma ook inderdaad wordt uitgevoerd. Dat zal evenwel de toekomst moeten leren. In ieder geval hebben wij gemeend u zo snel mogelijk te moeten informeren om de achterstand zo klein mogelijk te doen zijn.

W.F.

SHELLS & SHELLING, Aruba, Bonaire, Curaçao

door Ralph Barret en David Patterson
15 x 23 cm, 64 bladzijden, 58 kleurenfoto's.
1970. Fletcher Publ. Co.

In dit populaire boekje worden bijna 300 soorten op zeer redelijke wijze in kleur afgebeeld. Als gegevens worden slechts vermeld de Amerikaanse naam, de wetenschappelijke naam, de grootte en de verspreiding. Dit is nu eens een niet te duur boekje — het is voor slechts enkele Antilliaanse guldens zelfs in de supermarkt

in Willemstad te krijgen —, dat u niettemin een goede steun geeft bij het op naam brengen van uit de Antillen afkomstige schelpen. Misschien hebt u daar een kennis, die het u wil toesturen.

COASTAL BRAZILIAN SEASHELLS

door E. C. Rios
16 x 23 cm, 255 tekstpagina's, enkele kaarten en 60 bladzijden met zwart-wit afbeeldingen, zowel foto's als tekeningen.
1970. Particuliere uitgave. Museu Oceanográfico de Rio Grande, Brazilië. \$ 9.00.

Het belang van dit boek is, dat het voor zover ons bekend het enige schelpenboek is, dat de soorten van het Braziliaanse continentale plat vermeldt, 860 in getal. De tekst is keurig gestencild en de fotopagina's, die bij elkaar achterin het boek zijn opgenomen beelden ruim 300 alleen aldaar inheemse soorten, die over het algemeen niet reeds in andere werken, zoals over het Caraïbisch gebied zijn te vinden, af. Hoewel de eenvoudige uitgave ook aan het illustratiemateriaal is te zien, kan men met vele afbeeldingen toch behoorlijk uit de voeten. De uitgave is ondanks de omvang voor wat de verstrekte gegevens betreft beperkt. Omdat de beschrijvingen van de schelpen ontbreken, is het boek, eigenlijk een checklist, voor determinatie zonder andere boeken of illustraties maar zeer beperkt bruikbaar.

HET ZOUTWATERAQUARIUM

door Robert F. O'Connell

13 x 21 cm, 160 pagina's, 74 kleurenfoto's, 81 zwart/wit tekeningen.

Nederlandse vertaling: Midas Dekkers.

H. J. W. Becht — Amsterdam. f 22,50.

Wie hier schuld hebben aan de uitgave van dit boek, zullen wij in het midden laten, maar een ernstige waarschuwing om er geen geld (f 22,50) in te investeren mogen wij onze lezers niet onthouden.

Helaas is dit de enige reden om het in deze rubriek op te nemen. Wij hebben met stijgende ontzetting ons afgevraagd, hoe zoiets gedrukt kon worden. Het boekje ziet er op het eerste gezicht aantrekkelijk uit, maar bij een nadere bestudering blijkt, dat er heel raar omgesprongen is met het illustratiemateriaal. Dit heeft maar al te vaak niet de minste relatie met de tekst. Wat de auteur hier verder allemaal durft neerschrijven, grenst aan het ongelooflijke, om maar te zwijgen over de accuratesse (zie de berekening op blz. 13)! Het is droevig te bedenken, dat vele argeloze beginners uit dit boek hun eerste kennis zullen putten. Een grote dosis geluk wensen wij hen hoe...

J.H.L.

SHELLS IN COLOR

door R. TUCKER ABBOTT (tekst) en KJELL B. SANDVED

(fotografie)

20 x 25 cm, 112 pagina's, 101 kleurenfoto's en 8 zwart/wit afbeeldingen.

The Viking Press Inc. New York, 1973. Geb. \$ 10.95.

Een fraai fotoboek, waarin de fotograaf zich naar hartelust heeft kunnen uitleven en daarin ook is geslaagd door ons een serie bijzondere kleurenfoto's te presenteren. Vaak op ongewone wijze gefotografeerd en juist daardoor zo boeiend. Juist door detailopnamen van schelpsculptuur of kleurenpatroon wordt nog eens extra geaccentueerd hoe fraai schelpen eigenlijk toch zijn.

Naast de kleurenfoto's geeft Tucker Abbott in het tekstgedeelte korte beschrijvingen van elke soort. Niet direct een determineerboek, maar wel uitnodigend en stimulerend voor hen, die met het verzamelen zouden willen beginnen.

Een paar kritiekjes moeten mij van het hart. Een 20 tal foto's zijn zo gedrukt, dat ze over twee pagina's reiken. Door de vouw wordt het beeld geschaad. Zonde. Liever iets kleiner en op één pagina. Een euvel dat we helaas wel vaker in boeken tegenkomen. Jammer dat ook niet direct bij de foto's met kleine letter de naam van de schelp vermeld is. Het zou veel gezocht en geblader voorkomen hebben.

De teksten van de zwart/wit afbeeldingen 8 en 5 zijn verwisseld.

B.E.

ANTILLEAN FISH GUIDE

door B. de Boer, D. Hoogerwerf, Ingvar Kristensen en J. Post.
15,5 x 24 cm, 110 pagina's, 183 zwart/wit tekeningen.
Uitg. Netherlands Antilles National Parks Foundation.
Curaçao, 1973. \$ 3.—

Dit boekje is gecodeerd als Stinapa nr. 7. Stinapa is een één of tweemaal per jaar verschijnende uitgave van bovengenoemde stichting, die zich het behoud van bepaalde interessante gebieden boven en onder water ten doel stelt.

Men kan lid worden door minstens NA f 10,— als donatie te schenken, waarvoor men dan de Stinapa-nummers na verschijnen ontvangt.

Het boekje wil een gids zijn bij het determineren van vissen en schildpadden, welke op de riffen van de Nederlandse Antillen voorkomen. Elke vis en schildpad is in zwart/wit tekening afgebeeld en wordt begeleid door een korte tekst die iets verteld over de bouw, kenmerken, voorkomen en gedrag.

Het boekje is het resultaat van waarnemingen door een team van onderzoekers, die langer of korter in het gebied werkten.

De vissen zijn voorzien van de latijnse, de engelse en de papiamentu namen. Een literatuurlijst besluit het boekje.

B.E.

HET WAD

door H. Janus

19½ x 13½ cm, 64 pagina's, 53 figuren in zwart/wit en kleur.
B. V. W. J. Thieme & Cie, Zutphen. 1974. f 7,90.

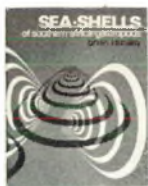
Een nieuw deeltje is aan de steeds maar groeiende reeks Gidsen voor natuurliefhebbers toegevoegd. Veel is er over de wadden in pers en boek te doen, maar dit boekje is geen voortzetting van het politieke steekspel over het behoud van de Waddenzee. Het is een boekje dat daaraan voorbijgaat en alleen maar het licht laat vallen op de rijke flora en fauna van onze waddegebieden.

Vooraf voor wadlopers, die ook biologische belangstelling hebben, is dit een zeer bruikbaar boekje. De inleiding omvat een algemene beschouwing over het wad, het grote getijdenverschil, de bodemgesteldheid, de levensvoorwaarden en de begrippen als wad, schor en priel.

De schrijver leidt de wadlopers op hun excursies langs de vloedlijn, over het slikwad, het gemengde en het zandwad, door de prielen en de geulen en confronteert hem met de specifieke flora en fauna van die gebieden.

Fraaie kleurenfoto's van planten en dieren in hun natuurlijke milieu ondersteunen de tekst van dit ook typografisch goed verzorgde boekje.

B.E.

SEA SHELLS OF SOUTHERN AFRICA GASTROPODS

door Brian Kensley

20 x 25 cm, 225 pag., 910 tekeningen in zwart/wit en kleur.

Geb. ± f 49,—. 1973. Maskew Miller Limited-Cape Town.

Een zeer fraai en nuttig boek, waar we erg gelukkig mee zijn, want de toegang tot de Zuidafrikaanse molluskenwereld via de literatuur is niet erg eenvoudig. Zeer weinig boeken, waarvan een aantal zeer populaire werkjes, staan de verzamelaar ten dienste.

Brian Kensley, marien bioloog van het Zuid-Afrika-Museum, verschaft ons een boek, dat door zijn duidelijke afbeeldingen en de omvangrijkheid een belangrijke bijdrage levert in de determinatieliteratuur.

Weliswaar behandelt dit boek slechts de Gastropoda, maar een tweede deel dat de Pelecypoda, de Loricata en de Scaphopoda zal behandelen, wordt in het vooruitzicht gesteld.

Na een korte inleiding over de geschiedenis van de malacologie in Zuid-Afrika, de mariene provincies rond de Kaap, de voortplanting en de systematische indeling, volgt de bespreking per soort. De tekst is zeer summier. Er wordt slechts iets over de kleur, de afmeting en de locatie gezegd, maar verder geen enkel determinatiekenmerk. Voor determinatie moet men dus op de tekeningen steunen, maar die zijn uitstekend. De typografische uitvoering verdient alle lof.

B.E.

LEVEN IN DE OCEAAN

door Norman B. Marshall

12 x 18 cm, 321 pag., 323 tekeningen in kleur.

Moussault's Uitgeverij BV, Amsterdam.

Een nieuw deeltje, dat aan de reeds groeiende rij van Moussault's natuurgidsen werd toegevoegd. Het is een vertaling uit het Engels, verzorgd door L. C. Niesthoven en Fr. de Graaf.

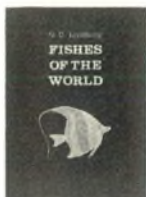
Een boekje waarvan de eerste indruk erg prettig is. Een goed verzorgde tekst, die ons veel lezenswaardigs weet te brengen over het leven in de wijde oceanen. Het boek begint met een overzicht van de wetenschappelijke onderzoeken op oceanografisch gebied in de laatste 150 jaar, gevolgd door een hoofdstuk waarin een en ander gezegd wordt over de chemische aspecten, de stromingen en kleur en licht in de zee. Een groot deel wordt ingenomen door de beschrijvingen van de vele levensvormen, die in een wat ongewone systematische volgorde behandeld worden. Interessant zijn de hoofdstukken: Levenspatronen in zee en de voedselpiramide in de oceanen.

Toch kleven aan het boekje wel enkele onvolkomenheden, die mogelijk bij een volgende druk kunnen verdwijnen. De literatuurlijst is ouderwets. Vele boeken niet meer leverbaar en recentere niet opgenomen. Bij de afbeeldingen moet de tekst nagelopen worden, terwijl soms de kleuren wat onnatuurlijk zijn.

Drukfouten fig. 96, 93, 75, 78, 88. Foutieve afbeeldingen 104, 144 (kreeft met te veel scharen), 108 en 109 staan verkeerd afgedrukt. Namen als *Donax spec.*, *Nautilus spec.* en *Gnathopausia spec.* zijn weinig interessant.

Ik dacht een boek waarvan een grondige correctie op zijn plaats zou zijn. Al met al kan het een boekje zijn, dat de belangstelling voor het dierenleven in de oceanen zeker weet te stimuleren.

B.E.

FISHES OF THE WORLD

door G. U. Lindberg

17 x 24 cm, 545 pag., 985 zwart/wit tekeningen.

Geb. £ 17.80. John Wiley & Sons, New York.

Oorspronkelijk een Russische uitgave en vertaald door Hilary Hardin.

Het boek geeft niet, zoals de titel zou doen verwachten, een opsomming van alle vissoorten van de gehele wereld, maar vormt een determinatiesleutel, welke slechts tot de bepaling van de familie gaat. De determinatie vindt plaats aan grove morfologische kenmerken. Het boek is bedoeld voor Ichthyologen, studenten, visserijlaboratoria en wetenschappelijke crews van onderzoekingsvaartuigen. Zij zullen op hun vaak verre exploratiereizen met de vreemdsoortigste vissen te maken krijgen, welke zij met deze lijvige determinatiebijbel op familie kunnen classificeren. Indeling van het boek: Systematische lijst van alle families (495), een omvangrijke determinatiesleutel tot alle orden en families met hun synoniemen, aantal geslachten en soorten, alsmede uitgebreide literatuuropgaven betreffende de familie. Verder een lijst van gebezigde termen, een uitgebreide literatuurlijst per schrijver gerangschikt, een register en een lijst van Japanse, Chinese en Russische visnamen.

Een handboek dat in vakkringen zeker gewaardeerd zal worden, maar wellicht wat buiten het werkkterrein van menige mariene bioloog of zeebiologisch geïnteresseerde leek zal vallen.

B.E.

SPELEO HOLLAND

De Nederlandse Vereniging voor Speleologie heeft een speciale uitgave (88 pagina's) van haar orgaan (twee maandelijks) *Speleo Holland* het licht doen zien, waarin de schrijver H. Apon alleen aan het woord komt met zijn artikel *Palaeoceen en Eoceen*, een stratigrafische verkenning.

Dit uitvoerige artikel behandelt een historisch overzicht, de stratigrafie, het dieren- en plantenleven en in het bijzonder het Bekken van Parijs.

Ingelast is een artikel van de heer P. Schuyf dat de Eocene fossielen behandelt. Zowel het Belgische als het Engelse bekken zijn opgenomen.

Bestellingen kunnen gedaan worden door storting van f 5,50 op giro 518345 t.n.v. H. Apon, Spijkenisse. U ontvangt het dan zonder verdere portokosten thuis.

Eén bezwaar: het onmogelijke folioformaat, dat op geen enkele normale boekenplank past en het te slappe kaft.

B.E.